

Галасюк С. С.

к.е.н., доцент

Одеський національний економічний університет (Україна)

КОНКУРЕНТНІ ПОЗИЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА ОДЕСЬКОГО РЕГІОНУ

Підставою для визначення місця підприємств готельного господарства Одеської області в структурі ринку готельних послуг України є відомості форми № 1-КЗР, оприлюднені в масштабах країни в розрізі її конкретних адміністративно-територіальних одиниць, що на сьогоднішній день являється єдиним офіційним джерелом інформації, завдяки якому можна провести аналіз конкурентних позицій певного регіону держави для пропонування окремих шляхів підвищення його конкурентоспроможності.

Дані таблиці, наведеної нижче, свідчать про основні проблеми та перспективи розвитку готельного господарства Одеської області.

Таблиця

Місце Одеської області
серед інших адміністративно-територіальних одиниць України
за основними показниками діяльності підприємств готельного господарства

Показники		Роки		
		2011	2012	2013
Кількість підприємств готельного господарства, од.	Місце	4	4	5
	Частка, %	6,2	6,1	5,9
Одноразова місткість ПГГ, місць	Місце	4	4	4
	Частка, %	8,5	6,2	5,9
Загальна кількість обслугованих приїжджих, осіб	Місце	4	5	6
	Частка, %	5,1	4,6	4,7
Кількість обслугованих іноземців, осіб	Місце	4	4	4
	Частка, %	6,0	4,8	5,0
Тривалість перебування приїжджих у ПГГ, людино-днів	Місце	6	5	4
	Частка, %	4,7	4,6	4,6
Кількість структурних підрозділів сфери сервісу, од.	Місце	3	4	3
	Частка, %	7,0	5,9	6,8
Загальні доходи ПГГ від надання послуг, тис. грн.	Місце	4	5	5
	Частка, %	5,7	4,5	4,4
Доходи від надання додаткових послуг, тис. грн.	Місце	5	6	7
	Частка, %	4,9	2,5	2,9
Середньооблікова кількість штатних працівників, осіб	Місце	4	4	3
	Частка, %	6,0	5,4	6,1

Підраховано за джерелами: [1; 2; 3].

Варто зазначити, що трійку лідерів з розвитку готельного господарства України очолюють АР Крим, м. Київ та Львівська область. Одещина має схожі показники діяльності готельних підприємств з Донецької та

Дніпропетровською областями, саме яких можна враховувати її найближчими конкурентами [4, с. 67].

Аналізуючи дані таблиці, можна зробити висновок, що Одеський регіон поступово втрачає власні конкурентні позиції з окремих показників. Наприклад, за показником «Кількість підприємств готельного господарства» Одещина перемістилася з четвертого на п'яте місце, питома вага її у загальнодержавних показниках скоротилася (з 6,2% до 5,9%) за рахунок закриття двох засобів розміщення.

Найбільш вагоме зниження рейтингу Одеської області спостерігається за такими показниками, як «Кількість обслуговуваних приїжджих» та «Доходи від надання послуг». Так, готельні підприємства Одещини у 2013 році обслужили на 3,5 тис. осіб менше, ніж у 2011 році (у тому числі на 2,4 тис. менше іноземних туристів). Загальні доходи від надання готельних послуг за досліджувані три роки скоротилися на 20,7 млн. грн., а доходи від додаткових видів обслуговування – на 18,4 млн. грн. Темпи росту за 2011-2013 роки цих вартісних показників по Одеському регіону негативні – 91% та 64,2% відповідно.

До показників, за якими відбувається підвищення рейтингу Одеської області в структурі готельного господарства України, належать «Тривалість перебування приїжджих» (за рахунок збільшення терміну проживання у засобах розміщення) та «Середньооблікова чисельність обслуговуючого персоналу» (за рахунок збільшення штату працівників на 198 осіб).

Однак для підприємств готельного господарства Одещини суттєвими проблемами залишаються такі, як: низький рівень завантаження готелів (17,9% у 2013 році проти 23,0% в цілому по Україні, що теж надто мало), зменшення частки доходів від надання додаткових послуг в їх загальному обсязі (з 22,3% у 2011 році до 15,7% у 2013 році), скорочення середніх доходів від готельного обслуговування у розрахунку на одну людину-добу тощо. Таким чином, на підставі визначення місця Одеської області серед інших регіонів України шляхом порівняння значень показників діяльності їх готельних підприємств доцільно у подальших дослідженнях розробити певні шляхи підвищення конкурентоспроможності готельного господарства Одещини.

Література

1. Колективні засоби розміщування в Україні у 2011 році : статистичний бюлетень. – К. : Державна служба статистики України, 2012. – 190 с.
2. Туристична діяльність в Україні у 2012 році : статистичний бюлетень. – К. : Державна служба статистики України, 2013. – 272 с.
3. Туристична діяльність в Україні у 2013 році : статистичний бюлетень. – К. : Державна служба статистики України, 2014. – 272 с.
4. Галасюк С. С. Заходи щодо забезпечення підвищення конкурентоспроможності підприємств готельного господарства Одеської області / С. С. Галасюк, О. В. Гусєва // Економіка та управління національним господарством: стан, тенденції та перспективи : матеріали І міжнар. наук.-практ. конф. 29-30 травня 2014 р. – Одеса : Пальміра, 2014. – 132 с. (с. 66-67).